

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
9

POPYT NA ŻYWNOŚĆ

stan i perspektywy

ISSN 1641-2664

ANALIZY
RYNKOWE

GRUDZIEŃ 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Ogólne tendencje w rozwoju popytu na żywność - *K. Świetlik*
- III. Dotychczasowy i przewidywany popyt na podstawowe produkty żywnościowe
 1. Mięso i przetwory - *K. Świetlik*
 2. Produkty zbożowe - *M. Krzemiński*
 3. Mleko i przetwory - *K. Świetlik*
 4. Owoce i przetwory - *E. Rosiak*
 5. Warzywa i przetwory - *E. Rosiak*
 6. Ziemniaki - *A. Zalewski*
 7. Cukier i wyroby cukiernicze - *Z. Smoleński*
 8. Tłuszcze jadalne - *K. Świetlik*
 9. Jaja - *K. Świetlik*
 10. Ryby i przetwory - *K. Hryszko*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-22) 827 36 64

AUTORZY:

dr Krystyna Świetlik
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (022) 50 54 707

mgr Krzysztof Hryszko
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (022) 50 54 719

mgr Marcin Krzemiński
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (022) 50 54 551

prof. dr hab. Zygmunt Smoleński
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (022) 826 75 53

dr Ewa Rosiak
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (022) 50 54 595

mgr inż. Arkadiusz Zalewski
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (022) 50 54 413

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 25.11.2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w grudniu 2009 r.

W 2007 r. gospodarka Polski znajdowała się w fazie szybkiego wzrostu, trwającego od 2003 r. Był on głównie efektem rosnącego popytu krajowego kreowanego przez wzrost dochodów osobistych ludności. Na podstawie danych makroekonomicznych szacuje się, że w 2007 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, całkowite dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych wzrosły realnie o 5,2%, wobec 4,1% w 2006 r. Z badań budżetów gospodarstw domowych prowadzonych przez GUS wynika, że w 2007 r., w stosunku do 2006 r., przeciętne miesięczne dochody rozporządzalne w przeliczeniu na 1 osobę w gospodarstwie domowym zwiększyły się realnie o 8,6%, tj. w takim samym stopniu jak rok wcześniej.

W 2008 r. utrzymało się wysokie, chociaż malejące tempo wzrostu gospodarczego kreowane przez dynamiczny wzrost inwestycji i konsumpcji. Pozytywny wpływ na popyt konsumpcyjny sektora gospodarstw domowych miały przede wszystkim zmiany na rynku pracy. Spadek bezrobocia, wzrost zatrudnienia i wynagrodzeń znalazły odzwierciedlenie w wydatnej poprawie sytuacji dochodowej ludności, w tym zwłaszcza utrzymującej się z pracy najemnej. W okresie trzech kwartałów 2008 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenia realne brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły o 6,8%, emerytury i renty realne w systemie pracowniczym o 3,5%, przy stabilizacji siły nabywczej emerytur i rent rolników indywidualnych. Przewiduje się, że w 2008 r. globalne realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych będą o ok. 3,5-4,0% wyższe niż w 2007 r.

W rządowym projekcie budżetu państwa na 2009 r. przewiduje się rozwój gospodarczy w tempie 3,7%. Biorąc pod uwagę spodziewane spowolnienie dynamiki wzrostu płac, zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych, transfery dla gospodarstw domowych (zarówno z UE w ramach WPR, jak i transfery dochodów z pracy za granicą) oraz przewidywane zmiany sytuacji dochodowej ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych, pro-

gnozuje się, że w 2009 r. dynamika globalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych utrzyma się na poziomie ok. 2,5%, co stwarza szansę wzrostu krajowego popytu na żywność o ok. 1,0%.

Istotnym zagrożeniem dla przedstawionych szacunków wzrostu gospodarczego i dochodów ludności w 2009 r. pozostaje kondycja gospodarcza głównych partnerów handlowych Polski i największych gospodarek świata. Pogorszenie się perspektyw globalnej koniunktury makroekonomicznej, będące następstwem zaburzeń na światowych rynkach finansowych, może spowodować większe osłabienie wzrostu gospodarczego w Polsce¹ i wolniejsze tempo wzrostu dochodów ludności, niż założone w Ustawie budżetowej.

W 2007 r., w przeciwieństwie do roku poprzedniego, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wykazywały silną tendencję wzrostową. Od grudnia 2006 r. do grudnia 2007 r. podniosły się one o 7,9%, wobec wzrostu o 1,8% przed rokiem. Wzrosły ceny wszystkich podstawowych grup żywności, z wyjątkiem warzyw, ziemniaków i cukru. Najbardziej podrożały owoce, tłuszcze jadalne, w tym zwłaszcza masło, artykuły mleczarskie oraz pieczywo i produkty zbożowe.

W 2008 r. wzrostowa tendencja cen żywności uległa spowolnieniu. W okresie grudzień 2007 r. – wrzesień 2008 r. łączne ceny żywności i napojów bezalkoholowych podniosły się o 0,8%, wobec 4,1% w analogicznym okresie przed rokiem. W I półroczu 2008 r. najbardziej wzrosły ceny warzyw i tłuszczów roślinnych, w tym zwłaszcza olejów. Istotnie podrożały produkty zbożowe, głównie za sprawą wydatnego wzrostu cen ryżu, makaronów i pieczywa oraz artykuły mięsne, w tym zwłaszcza wieprzowina. Nieznacznie zwiększyły się ceny ryb i przetworów rybnych, jaj, mleka spożywczego i twarogów. Spadły m.in. ceny owoców, masła, serów dojrzewających i cukru. W II półroczu 2008 r. silnie zwyżkowały ceny tłuszczów wieprzowych, olejów roślinnych i mięsa wieprzowego. Słabszą dynamikę wzrostu wykazy-

wały ceny pieczywa i produktów zbożowych, jaj wyrobów cukierniczych oraz ryb i przetworów rybnych. Ceny pozostałych grup żywności uległy redukcji, najgłębszej w przypadku warzyw i ziemniaków. Przewiduje się, że w grudniu 2008 r. ceny żywności będą o ok. 3% wyższe niż w grudniu 2007 r. Wzrost ich średniego poziomu w 2008 r. w stosunku do 2007 r. może wynieść ok. 6%, tj. powyżej średniorocznej stopy inflacji, szacowanej na poziomie 4,3%.

W pierwszej połowie 2009 r. dynamika cen żywności będzie relatywnie niska i zbliżona do notowanej w I półroczu 2008 r. W czerwcu 2009 r. łączne ceny żywności i napojów bezalkoholowych mogą być o 2-3% wyższe, niż w grudniu 2008 r. Wzrost ich średniego poziomu w okresie styczeń-czerwiec 2009 r., w stosunku do analogicznego okresu przed rokiem może wynieść 3-3,5%.

Wzrost krajowej podaży i spadek cen zbóż ze zbiorów 2008 r. będą sprzyjały obniżkom cen produktów zbożowych. Zmiany te będą stosunkowo niewielkie z uwagi na mały udział cen surowca w cenie detalicznej wyrobów finalnych i spodziewany istotny wzrost pozasurowcowych kosztów produkcji i obrotu. Mogą zmaleć głównie ceny detaliczne produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż, tj. mąk, kasz i płatków. Ceny pieczywa i makaronów ustabilizują się na wysokim poziomie, zbliżonym do notowanego w I półroczu 2008 r. Spodziewany istotny spadek produkcji trzody chlewnej będzie skutkowało wzrostem cen mięsa i tłuszczów wieprzowych. Ze względu na możliwość zwiększenia importu, wzrost cen wieprzowiny będzie przypuszczalnie mniejszy niż na to wskazują szacunki rozwoju krajowej produkcji żywca wieprzowego. Utrzymujące się wzrostowe tendencje w eksporcie, przy stabilnym popycie wewnętrznym, będą stymulowały wzrost cen detalicznych mięsa wołowego. Zwyżka cen mięsa czerwonego, w tym zwłaszcza wieprzowego i przesunięcie popytu na drób znajdą odzwierciedlenie we wzroście cen mięsa i prze-

¹ Zdaniem ekspertów IERiGZ-PIB w 2009 r. PKB może wzrosnąć o 2-3%.

tworów drobiowych. Czynnikiem hamującym tempo drożenia drobiu będzie spodziewane zwiększenie jego produkcji i podaży. Prognozowane spowolnienie tempa wzrostu produkcji i eksportu jaj, przy stabilnym imporcie i popycie wewnętrznym wskazuje na możliwość stabilizacji, bądź niewielkiego spadku cen tych produktów w obrocie detalicznym. Spodziewana stabilizacja cen na rynku światowym, niewielkie zmiany krajowego popytu oraz możliwość zwiększenia podaży mleka w wyniku wzrostu kwoty mlecznej pozwalają przypuszczać, że w I półroczu 2009 r. przeciętne krajowe ceny mleka i produktów mleczarskich będą nieco niższe niż przed rokiem. Nie przewiduje się istotnych zmian cen masła. Z uwagi na możliwy wzrost eksportu oleju rzepakowego oraz cen importowanych surowców dla przemysłu tłuszczowego i podrożeń tłuszczów wieprzowych należy się liczyć z dalszym wzrostem cen tłuszczów roślinnych, lecz mniej intensywnym niż w 2008 r. Następstwem ograniczeń połowowych, rosnących kosztów połowu i przetwórstwa, jak również utrzymujących się wzrostowych tendencji popytu wewnętrznego będzie wzrost cen ryb i przetworów rybnych. Z powodu niskiej podaży ze zbiorów 2008 r. przewidywany jest wydatny wzrost cen ziemniaków i większości warzyw gruntowych, łagodzony przez zwiększenie dostaw z importu. Mniejszy niż żywności ogółem będzie wzrost cen produktów z grupy „cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze”, głównie za sprawą spodziewanej redukcji cen cukru. W wyniku wzrostu podaży, zdecydowanie tańsze w sezonie 2008/2009, niż rok wcześniej, będą owoce, w tym zwłaszcza z drzew.

Wysokie tempo wzrostu dochodów ludności w 2007 r. sprzyjało wzrostowi wydatków na konsumpcję żywności. W 2007 r., w porównaniu z 2006 r., gospodarstwa domowe zwiększyły nominalne i realne wydatki na żywność odpowiednio o 8,7% i 6,1%, tj. w stopniu ok. dwukrotnie wyższym, niż przed rokiem. Wzrosły realne wydatki na ryby i przetwory rybne, owoce, pieczywo i produkty zbożowe, ar-

tykuły mleczarskie oraz mięso i przetwory mięsne. Mniejsze natomiast, niż rok wcześniej, były realne wydatki na jaja, tłuszcze jadalne, warzywa, ziemniaki i cukier. W 2007 r. udział wydatków na żywność w całkowitych wydatkach gospodarstw domowych wyniósł 26,6% i był o 0,5 pkt. proc. mniejszy niż w 2006 r.

Przewiduje się, że w 2008 r. nominalne wydatki gospodarstw domowych na żywność będą wyższe niż w 2007 r., lecz przyspieszenie dynamiki cen żywności spowoduje spowolnienie tempa wzrostu ich realnej wartości. W I półroczu 2008 r., w porównaniu z I półroczem 2007 r., realna wartość całkowitego spożycia (wydatków) zwiększyła się średnio o 7,9%, w tym żywności o 0,9%. Można przypuszczać, że w drugiej połowie br. realne wydatki gospodarstw domowych na żywność będą o ok. 1% mniejsze, niż rok wcześniej. Ocenia się, że w 2008 r. całkowite realne wydatki gospodarstw domowych na żywność (popyt) będą mniej więcej takie same, jak w roku poprzednim. W 2008 r. udział wydatków na żywność w łącznych wydatkach gospodarstw domowych ukształtuje się na poziomie ok. 26% i będzie nieco mniejszy niż w 2007 r.

Z danych bilansowych GUS wynika, że w 2007 r., mimo relatywnego podrożenia żywności, spożycie większości podstawowych jej grup wykazywało tendencję wzrostową. Zwiększyła się konsumpcja mięsa, w tym zwłaszcza wieprzowego, przy obniżeniu popytu na wołowinę i niewielkim wzroście spożycia drobiu. Wzrosło spożycie tłuszczów zwierzęcych tkankowych i tłuszczów roślinnych, a zmalało spożycie masła. Wzrosło spożycie ryb, mleka i warzyw, przy stabilizacji spożycia ziemniaków. Spadek spożycia owoców krajowych został częściowo zrekompenzowany przez wzrost konsumpcji owoców południowych. Obniżyło się bilansowe spożycie artykułów zbożowych, cukru i jaj. Znacząco wzrósł popyt na wysokoprzetworzone i wysokogatunkowe produkty spożywcze. Zmalało samozaopatrzenie.

W 2008 r. uwarunkowania rynkowe dla konsumentów żywności były mniej korzystne niż w roku poprzednim. Utrzymujący się, zwłaszcza w pierwszej połowie roku, stosunkowo wysoki poziom cen żywności i wyższy niż w 2007 r. wzrost cen usług bytowych zahamowały wzrost popytu. Istotnie spadła konsumpcja wieprzowiny oraz tłuszczów wieprzowych surowych i topionych, artykułów zbożowych, ziemniaków, masła, jaj i cukru. Nieco niższe, niż w 2007 r. było spożycie ryb, a takie samo – warzyw, mięsa wołowego i tłuszczów roślinnych. Wzrosła bilansowa konsumpcja mleka i owoców.

Spodziewane spowolnienie dynamiki wzrostu dochodów ludności, relatywnie wysoki poziom cen żywności oraz wzrost pozażywnościowych kosztów utrzymania rodzin mogą spowodować ograniczenie wolumenu spożycia w 2009 r. Należy się liczyć z istotnymi zmianami jego struktury pod wpływem zróżnicowanej podaży i cen na rynkach poszczególnych produktów. Przewiduje się, że spadek produkcji mleka spowoduje redukcję spożycia artykułów mleczarskich. Przepuszczalnie utrzyma się, obserwowana od 2006 r., spadkowa tendencja spożycia cukru. Do nowych zbiorów będzie malała konsumpcja artykułów zbożowych i ziemniaków. Zmniejszy się konsumpcja ryb i przetworów rybnych. Obniżenie produkcji i wzrost cen żywca wieprzowego związane z cyklicznym rozwojem pogłowia, będzie skutkować istotnym zmniejszeniem konsumpcji wieprzowiny oraz tłuszczów wieprzowych surowych i topionych. Na takim samym, jak w 2008 r. poziomie ukształtuje się konsumpcja mięsa wołowego, przy wydatnym wzroście spożycia drobiu, rekompensującym spadek spożycia mięsa wieprzowego. Podobna do notowanej w 2008 r. będzie bilansowa konsumpcja warzyw, masła i jaj. Możliwy jest niewielki wzrost konsumpcji tłuszczów roślinnych, neutralizujący spadek konsumpcji tłuszczów wieprzowych. Realny jest także wzrost spożycia owoców, pod warunkiem, że ich plony i zbiory nie będą niższe niż w 2008 r.

SUMMARY

In 2007 the Polish economy witnessed rapid growth, which lasted since 2003. First of all, it was a result of growing national demand created by an increase in personal incomes. On the basis of macroeconomic data it is estimated that in 2007, in comparison to the previous year, the total gross income in households sector increased in real terms by 5.2%, in 2006 it was 4.1%. The survey of budgets in households carried out by CSO show that in 2007, in relation to 2006, the average monthly per capita income in a household increased in real terms by 8.6%, i. e. in the same degree as in the previous year.

The rapid, though decreasing economic growth rate created by dynamic increase in investment and consumption was sustained in 2008. Changes in the labour market had the greatest positive influence on the consumption demand in households sector. A drop in unemployment, an increase in employment and remuneration were reflected in a significant improvement of income personal, primarily the wages and salaries of the population. In three quarters of 2008, compared to an analogous period in 2007, the average monthly gross remuneration in real terms of people employed in industry sector increased by 6.8%, real retirement pays and pensions in the workers system by 3.5%, with a balanced purchasing power of retirement pays and pensions from individual farmers. It is expected that in 2008 the total real gross income at one's disposal in the households sector will be higher by approx. 3.5-4.0% than in 2007.

The government draft budget for 2009 foresees that the economic growth rate will be 3.7%. Given the expected drop in the growth rate of payments, changes in the income tax from natural persons, transfers for households (both from EU funds under CAP, as well as transfers of income earned abroad) and the significant improvement of income situation of people living of social benefits, it is foreseen that in 2009 the dynamics of total gross income at one's disposal in the households sector will remain at the level of approx. 2.5%, which provides opportu-

nity for an increase in the domestic demand for food by approx. 1.0%.

The economic well-being of Poland's trade partners and the biggest economies in the world remains a significant threat to the presented estimates of economic growth and increases in people's income in Poland in 2009. The worsening perspectives of global macroeconomic trends, which result from disturbances at the global financial markets, can lead to a greater impairment of economic growth in Poland¹ and slower growth rate of income, than that projected in the Budget Act.

In 2007, in comparison to the previous year, the retail prices of food and non-alcoholic beverages showed a strong positive trend. Since December 2006 until December 2007 they increased by 7.9%, in comparison to the increase by 1.8% in the previous year. The prices of all basic groups of food increased, excluding vegetables, potatoes and sugar. The price of fruit, edible fats, and in particular butter, dairy products, bread and cereal products increased the most.

In 2008 the positive trend of food prices slowed down. In the period between December 2007 and September 2008 the total prices of food and non-alcoholic beverages were increased by 0.8%, compared to 4.1% in an analogous period in the previous year. In the first six months of 2008 the prices of vegetables and vegetable fats and in particular oils, increased the most. There was a significant increase in the price of cereal products, mainly due to considerable increase of rice, noodles and bread prices, as well as prices of meat products, in particular pigmeat. There was also a slight increase in the price of fish and fish products, eggs, drinking milk and cottage cheese. There was a drop in the price of, inter alia, fruit, butter, ripening cheeses and sugar. The second half of 2008 witnessed a significant increase in the price of pig fats, vegetable oils and pigmeat. The price of bread and cereal products, eggs, confectionery, as well as fish and fish products were characterised by a we-

aker dynamics of growth. The price of other food groups was reduced, and the reduction was most significant in the case of vegetables and potatoes. It is expected that in December 2008 the food prices will be higher by approx. 3% than in December 2007. The average growth level of food prices in 2008, compared to 2007, can amount approx. to 6%, i. e. above the annual average basis of the inflation rate estimated at the level of 4.3%.

In the first six months of 2009 the dynamics of food prices will be relatively low and close to the one recorded in the first half of 2008. In June 2009 the total food and non-alcoholic beverages price can be higher by approx. 2-3% than in December 2008. The increase in their average level in the period between January and June 2009, compared to an analogous period in the previous year, can amount to 3-3.5%.

An increase in the domestic supply and decrease in the cereal prices from the 2008 harvest will be in favour of a decrease in the price of cereal products. The changes will be relatively insignificant, as a result of small share of raw material in the retail prices of final products, and the expected significant increase in production costs not related to raw materials, as well as marketing costs. Most probably, the retail prices of products obtained from primary processing of cereals, i. e. flours, groats and flakes, will be reduced. The prices of bread and noodles will be stabilised at a high level, similar to that reported in the first half of 2008. The expected significant drop of swine production will result in an increase in the price of meat and pig fat. Given the possibility of increased import, the increase in the prices of pigmeat will be probably smaller than it is shown in the estimations regarding the domestic production of hogs. The maintaining positive trends in export, in the context of stable internal demand, will be an incentive for growth of retail prices of beef. An increase in the prices of red meat, in particular beef, and moving

¹ IAFE-NRI experts forecast GDP rate at some 2-3%.

the demand to poultry are reflected in the increase of prices of poultry meat and products. The growth rate of poultry prices can be slowed down by the expected increase in production and demand. It is projected that the growth rate of eggs production and export will slow down, which points to the possibility of stabilisation if the import and internal demand will be stable, or to a slight reduction of prices of these products in the retail trade. Given the expected stabilisation of prices at the global market, small changes in the domestic demand and the possibility of increased demand for milk, resulting from an increased milk quota, it is possible that in the first six months of 2009 the average domestic price of milk and dairy products will be slightly smaller than in the previous year. There are no forecasts on significant changes of the prices of butter. Considering the possibility of increased export of rapeseed oil and increased prices of imported raw materials in the fat industry, as well as increase in the prices of pork fats, further increase in the prices of vegetable fats, but less intensive than in 2008, are still possible. The prices of fish and fish products will increase as a result of restrictions on fishing, growing costs of fisheries and processing, as well as due to the still positive trends in respect of internal demand. It is expected that the low supply from the 2008 harvest will contribute to a comprehensive increase in prices of potatoes and the majority of outdoor vegetables, which will be mitigated by increasing import supply. The increase of prices from the group of products „sugar, jam, honey, chocolate and confectionery will be smaller, in comparison to the increased prices of food in general, primarily as a result of the expected reduction of sugar prices. As a result of growing supply, fruit, and in particular, fruit from trees will be significantly cheaper in the season 2008/2009 than in the previous year.

Rapid growth rate of people's income in 2007 favoured an increase in the expenditure related with food consumption. In 2007, compared to 2006, households increased their nominal and real expenditure on food respectively by 8.7% and 6.1%, i.e. approx. two times more than in the previous year. The actual expenditure

on fish and fish products increased, as well as on fruit, bread and cereal products, dairy products, meat and meat products. However, smaller than in the previous year was the real expenditure on eggs, edible fats, vegetables, potatoes and sugar. In 2007 the share of expenditure on food in the overall expenditure of households amounted to 26.6% and it was by 0.5 percentage point lower than in 2006.

It is expected that in 2008 the nominal expenditure of households allocated to food will be higher than in 2007, but the increased dynamics of food prices will slow down the growth rate of their real value. In the first six months of 2008, compared to the first six months of 2007, the real value of the overall consumption (expenditure) increased by an average of 7.9%, including food by 0.9%. It can be expected that in the second half of this year the real expenditure of households allocated to food will be by approx. 1% lower than in the previous year. It is estimated that in 2008 the total real expenditure of households allocated to food (demand) will be more or less the same as in the previous year. In 2007 the share of expenditure on food in the overall expenditure of households will be at the level of approx. 26% and it will be slightly smaller than in 2007.

The statistical information gathered by the CSO show that in 2007, despite a relative increase in the food prices, consumption of most of its groups presented a positive trend. The consumption of meat increased, especially pigmeat, while the demand on beef dropped, and the consumption of poultry slightly increased. The consumption of animal fats obtained from tissues and vegetable fats increased, and decreased the consumption of butter. Increased the consumption of fish, milk and vegetables, while the consumption of potatoes was stabilised. The drop in consumption of domestic fruit was partly compensated with the increase in consumption of Southern fruit. The statistical consumption of cereal products, sugar and eggs dropped. The demand on highly processed and high quality food products witnessed a significant increase in demand. Self supply decreased.

In 2008 the market conditions for food consumers were less advantageous than in the previous year. The maintaining relatively high level of food prices, especially in the first half of the year, and higher than in 2007 increase in prices of services of general interest impeded the growth in demand. The consumption of pigmeat as well as raw and melted pig fats suffered a significant drop, as well as the consumption of cereal products, potatoes, butter, eggs and sugar. The consumption of fish was slightly smaller than in 2007, and the consumption of vegetables, beef and vegetable fats was at the same level. The statistical consumption of milk and fruit increased.

It is expected that the slow dynamics of people's income increase, relatively high level of food prices, as well as other subsistence expenses of families not related to food can contribute to the drop in the volume of consumed food in 2009. Given the differentiated supply and prices of individual products at the market, one should take into consideration significant changes in the structure of the volume of consumed food. It is projected that a drop in milk production will lead to a reduction in the consumption of dairy products. Probably the negative trend of sugar production, which can be observed from 2006 will still maintain. Until the new harvest, the consumption of cereal products and potatoes will decrease. The consumption of fish and fish products will also drop. A reduction in the production and increase of prices of life swine, which is related to the cyclical development of population, will result in a significant decrease in consumption of pigmeat and pig fats, raw and melted. The consumption of beef will be at the same level as in 2008, while the poultry consumption will increase significantly compensating for the drop in beef consumption. The statistical consumption of vegetables, butter and eggs will be shaped in a similar manner to that noted in 2008. It is possible that the consumption of vegetable fats will slightly increase, which will neutralise the drop in consumption of pig fats. There also exists a real possibility that the fruit consumption will increase, provided that their yield and harvest will not be lower than in 2008.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek cukru (34) • grudzień 2008,
2. Rynek ryb (10) • grudzień 2008,
3. Rynek ziemi rolniczej (11) • grudzień 2008,
4. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (35) • marzec 2009,
5. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (29) • kwiecień 2009,
6. Rynek pasz (25) • kwiecień 2009,
7. Rynek mleka (36) • kwiecień 2009,
8. Rynek ziemniaka (35) • maj 2009,
9. Rynek drobiu i jaj (35) • maj 2009,
10. Rynek mięsa (36) • maj 2009,
11. Rynek zbóż (36) • czerwiec 2009,
12. Rynek rzepaku (35) • czerwiec 2009,
13. Rynek owoców i warzyw (34) • czerwiec 2009,
14. Popyt na żywność (10) • grudzień 2009.

SZYBKO! TANIO! PROFESJONALNIE!

Proponujemy Państwu:

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Usługi drukarskie:

- czasopisma
- książki
- ulotki
- katalogi
- albumy
- wizytówki
- materiały szkoleniowe
- materiały konferencyjne
- druki samokopiujące etc.

Usługi introligatorskie:

- oprawa spiralna
- oprawa zeszytowa
- oprawa bezszwowa
- foldery/broszury
- inne usługi

Nasze usługi wykonujemy bazując na najlepszej dostępnej technologii. Począwszy od formy przesłania wszystkich materiałów drogą elektroniczną (FTP), poprzez obróbkę DTP, druk cyfrowy na OCE VarioPrint 2100 oraz OCE CS 250, kończąc na mnogości usług introligatorskich.

Próby wydruku na różnych gatunkach papierów i folii dostępne są w Dziale Wydawnictw Instytutu, ul. Świętokrzyska 20.

Ceny na zamówienia obliczane są na podstawie kalkulacji wstępnej. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące naszych usług, bądź cen, prosimy o kontakt.

Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB:

tel. (022) 50 54 520

(022) 50 54 685

fax (022) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

slipski@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 zeszyt) w 2008 roku wynosi 20 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: 0 22/50-54-685, faks: 0 22/50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>